

2022-01-03

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2021/1109

Kommunstyrelsen

Remissyttrande för länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033

Yttrande till Region Stockholm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen antar förslag till yttrande enligt bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 3 januari 2022. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Region Stockholms förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur för perioden 2022-2033. Remisstiden sträcker sig till den 1 februari 2022 men anstånd om senare inlämning har beviljats. Länsplanen ska bidra till uppfyllelse av flera nationella transportmål samt regionala mål som ingår i den regionala utvecklingsplanen - RUF 2050. Länsplanens preliminära ekonomiska ram är 10,1 miljarder kronor, vilket är 1,6 miljarder kronor mer jämfört med länsplan 2018-2029.

Totalt namnges investeringar för 6,6 miljarder kronor och resterande 3,5 miljarder kronor föreslås gå till åtgärdsområden vars enskilda kostnad understiger 50 miljoner kronor. Prioritering av de objekt som blivit beslutade inom förhandlingarna och som sträcker sig över flera planperioder prioriteras i länsplanen. Detsamma gäller för objekt som på ett tydligt sätt kan ses som en följdinvestering av tidigare genomförda åtgärder inom dessa överenskommelser.

Ett förslag till yttrande har tagits fram där Nacka kommun föreslås lämna övergripande synpunkter om att finansieringen av stockholmsregionens infrastruktur behöver stärkas. Detaljerade synpunkter berör bland annat om att Saltsjöbanan ska vara ett attraktivt, kollektivt transportmedel framgent behöver upprustning och modernisering säkerställas. Kommunen föreslås även lämna synpunkter kring finansiering av nya Skurubron samt Östlig förbindelse och Boo trafikplats.

Ärendet

Nacka kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Region Stockholms förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur för perioden 2022-2033. Remisstiden sträcker sig till den 1 februari 2022 men anstånd har beviljats till och med 7 februari 2022. Länsplanen förväntas beslutas av regionfullmäktige under våren 2022.

Förslag till länsplan har tagits fram i samverkan mellan Region Stockholm, länets kommuner, Länsstyrelsen och berörda myndigheter. Utgångspunkten för revideringen är målen i den regionala utvecklingsplanen, RUF5 2050. Det innebär att strävan är att skapa en mer robust region som blir mindre sårbar för störningar, minskar klimatpåverkan och bidrar till hållbar tillväxt. Planen har utifrån det avvägt satsningar på kollektivtrafik- och cykelåtgärder. Länsplanen är ett verktyg för att nå målsättningar på olika nivåer. De nationella och regionala målen för transportplaneringen ska styra de statliga infrastrukturinvesteringarna. Länsplanen gäller i tolv år men revideras vanligtvis vart fjärde år.

I arbetet med att revidera länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län ska Region Stockholm, i egenskap av länsplaneupprättare, begära in förslag om vilka objekt som bör ingå i länsplanen från kommuner och andra berörda myndigheter. Under våren 2021 begärde därför Region Stockholm in beskrivningar av behov och brister fram till år 2037. Bristerna och behoven kan gälla åtgärder inom samtliga transportslag oavsett om åtgärderna hör hemma i länsplanen eller nationell plan. Kommunstyrelsen beslutade den 29 mars 2021, § 130, att skicka in en ifylld svarsmall till länsstyrelsen i Stockholms län. Där ingick ett antal vägsträckor eller stråk som beskrevs utifrån utmaningar/problem, funktion, planeringsfas och prioritet.

Länsplanen i stora drag

Länsplanen ska bidra till uppfyllelse av flera nationella transportmål samt regionala mål som ingår i den regionala utvecklingsplanen (RUF5 2050):

- Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ska öka med 5 procentenheter till år 2030 i jämförelse med år 2015, det vill säga från 32 till 37 procent.
- Minst 70 procent av alla resor inom länet ska år 2030 ske med gång, cykel och kollektivtrafik.
- Cykelandelen av resandet i länet ska vara 20 procent år 2030 enligt den regionala cykelplanen.

Länsplanens preliminära ekonomiska ram är 10,1 miljarder kronor, vilket är 1,6 miljarder kronor mer jämfört med länsplan 2018–2029. Totalt namnges investeringar för 6,6 miljarder kronor och resterande 3,5 miljarder kronor föreslås gå till åtgärdsområden vars enskilda kostnad understiger 50 miljoner kronor. 5,9 miljarder kronor utgörs av namngivna objekt som flyttas med från nuvarande länsplan 2018–2029. En del av dessa har ännu inte haft byggstart och finns därför med i sin helhet i planförslaget. Andra är byggstartade men ännu inte färdigställda, varför kvarvarande belopp belastar planförslaget.

Prioritering av de objekt som blivit beslutade inom förhandlingarna och som sträcker sig över flera planperioder prioriteras i länsplanen. Detsamma gäller för objekt som på ett tydligt sätt kan ses som en följdinvestering av tidigare genomförda åtgärder inom dessa

överenskommelser. Detta för att se till att största samhällsnytta kommer ut av de investeringar som gjorts tidigare och att uppfylla intentionerna i avtalen. Här kan nämnas kostnadsökningar utifrån Stockholmsöverenskommelsen 2007 som inte täcks av trängselskattmedlen (1,1 miljarder kronor), Stockholmsförhandlingen 2013, medfinansiering T-bana Hagastaden – Arenastaden (0,9 miljarder kronor) samt avtal om storstadsåtgärder inom 2017 års Sverigeförhandling om höghastighetsjärnväg: T-bana Älvsjö -Fridhemsplan, Spårväg Syd och Roslagsbanans förlängning till City (1,7 miljarder kronor).

I förslag till länsplan 2022-2033 föreslås åtta nya namngivna objekt om totalt 760 miljoner kronor:

- Stombuss 14, Johannelund-Sollentuna, medfinansiering till regional kollektivtrafik
- Årstaberget bytespunkt, medfinansiering till Nationell plan 2022–2033
- Väg 226 Rågsvedsvägen-Västra stambanan, södergående kollektivtrafikkörfält
- Väg 274, Engarns Vägskal
- Väg 274/1004, Kulla vägskal-Svinninge
- Väg 560 Västerhaninge - Årsta havsbad, gång- och cykelväg
- Väg 222 Farstabron, reversibelt körfält
- Väg 646, Gustavsberg-Ingarö, gång- och cykelväg

Utöver de namngivna objekten fördelas totalt 3,5 miljarder kronor i förslag till länsplan till icke namngivna objekt. Åtgärder vars totalkostnad understiger 50 miljoner kronor behöver inte namnges i länsplanen utan de bekostas istället inom ramen för så kallade åtgärdsområden. Åtgärdsområdena finansierar åtgärder som genomförs av Trafikverket på det statliga länsvägnätet men också medfinansiering (statlig medfinansiering) till kommuner och kollektivtrafikmyndigheten i Stockholms län. Länsplanen finansierar åtgärder inom sex åtgärdsområden: cykel, kollektivtrafik, trafiksäkerhet, kapacitet och tillförlitlighet, livsmiljö och enskilda vägar.

Skillnader mellan nuvarande länsplan och förslag till länsplan för Nackas kommun

- Skurubron: Öppnar för trafik 2022 och belastar därmed inte Länsplan 2022–2033. De resterande delarna som kommer efter 2022 finansieras via nationell plan för transportinfrastruktur och med hjälp av brukaravgifter.
- Tvärspårväg Ost: Åtgärden som finansieras av länsplanen är genomförda och inga fler utbetalningar kvarstår. Objektet pågår dock fram till år 2026.
- Väg 222 Trafikplats Kvarnholmen och Skvaltån, trafikplatser och kapacitetsförstärkning: Trafikplats Kvarnholmen är färdigställd och öppnad för trafik, övriga åtgärder finns med i förslag till Länsplan 2022–2033. De statliga delarna ingår i länsplanen med totalt 95 miljoner kronor (Objektets namn har ändrats, men Kvarnholmen står kvar för spårbarhetens skull).

Cykelvägen i Ältastråket utmed väg 260 är medflyttad från gällande länsplan till det nu aktuella förslaget. Objektet belastar länsplanen med totalt 66 miljoner kronor. Omkring 3,5 kilometer cykelväg breddas och miljön utformas enligt principer i den regionala

cykelplanen. Gående och cyklister separeras med hjälp av målning eller annan tydlig markering. Befintlig belysning förbättras och utpekade korsningar hastighetssäkras.

Enhetens utredning och bedömning

Enheten för strategisk stadsutveckling har utrett förslagen i remissen i samråd med juridik- och kanslistaben. Bedömningen är att det finns anledning att lämna synpunkter på Region Stockholms förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur för perioden 2022-2033.

Förslag till yttrande

Ett förslag till yttrande har tagits fram, se bilaga 3, med i huvudsak följande innehåll: Övergripande synpunkter handlar om att finansieringen av stockholmsregionens infrastruktur behöver stärkas då det finns oacceptabla störningar i trafiksystemet med kapacitetsbrister och trängsel som rimmar illa med rollen som landets tillväxtmotor. Detaljerade synpunkter berör bland annat om att Saltsjöbanan ska vara ett attraktivt, kollektivt transportmedel framgent behöver upprustning och modernisering säkerställas. Kommunen föreslås även lämna synpunkter kring finansiering av nya Skurubron samt Östlig förbindelse och Boo trafikplats.

Ekonomiska konsekvenser

En eftersatt regional transportinfrastruktur, där flera avgörande projekt försenas eller uteblir, riskerar att skapa sämre framtida förutsättningar för landets tillväxtmotor - stockholmsregionen. Det påverkar även Nackas tillgänglighet och attraktionskraft för etablering av nya verksamheter och bostäder.

Förslag till beslut har dock inga direkta ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut bedöms inte ge några direkta konsekvenser för barn och unga i Nacka kommun.

Handlingar i ärendet

1. Remissmissiv, länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033
2. Förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033
3. Förslag till yttrande

Charlotte Persson
Enhetschef
Enheten för strategisk stadsutveckling

Henrik Svensson
Översiktsplanerare
Enheten för strategisk stadsutveckling